

 Kraków

**Kraków
dla równości**

PL

Urząd Miasta Krakowa
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
Ul. Jana Dekerta 24
30-703 Kraków

sz.umk@um.krakow.pl
krakowdlarownosci@um.krakow.pl
www.krakow.pl
www.otwarty.krakow.pl
www.rownosc.krakow.pl

Teksty na podstawie: www.krakow.pl, Nina Gabryś, BLEKA
Zdjęcia: zasoby UMK, Nina Gabryś, Marcin Cieślak
Projekt i skład: BLEKA | www.bleka.pl
Tłumaczenie: Inter Lang & Text

KRAKÓW DLA RÓWNOŚCI	6-8
KRAKOWIANKI SIŁĄ MIASTA	9-12
TĘCZOWY KRAKÓW	13
OTWARTY KRAKÓW	14-15
KRAKÓW BEZ BARIER	16-18
SIECI WSPÓŁPRACY	19

Szanowni Państwo,

Miasto wrażliwe, reagujące na krzywdę, dom wszystkich i dla wszystkich otwarte – taki Kraków pragniemy budować. Chcemy, by nasze miasto stawało się przestrzenią bezpieczną, wolną od przemocy i wykluczenia. Sprzeciwiamy się dyskryminacji, bo każdy mieszkaniec i mieszkanka ma równe prawo do współtworzenia miejskiej rzeczywistości. Każdy głos jest ważny, a różnorodność jest naszą siłą i bogactwem. Nie bez przyczyny Kraków ma w swoim herbie symbol otwartych bram. Równość, wolność, solidarność, szacunek i otwartość to wartości, które są wpisane w DNA naszego miasta. Dzięki nim możemy się czuć tu wszyscy bez wyjątku szczęśliwi, wolni i bezpieczni. Nasze miasto jest miejscem schronienia, tworzącym równe szanse dla wszystkich. Miasto Praw Człowieka – jakim pragniemy się stawać – to idea, która będzie towarzyszyć nam w drodze budowania wszystkich polityk, programów i strategii miejskich.

Kraków, aspirując do statusu Miasta Praw Człowieka, podejmuje zobowiązanie stworzenia i wdrożenia perspektywy równościowej w zarządzaniu strategicznym oraz przyjęcie programu „Kraków dla Równości”, pozwalającego na znalezienie szerokiej odpowiedzi na wyzwania na polu podtrzymywania, propagowania i ochrony praw człowieka.

Nasze Miasto jest świadome swojej roli i traktuje realizację powyższego zobowiązania jako priorytet – drogę do lepszej przyszłości dla nas wszystkich.

Jacek Majchrowski

Prezydent Miasta Krakowa

Historia Krakowa to opowieść barwna i polifoniczna, opowieść o różnorodności, solidarności i wielokulturowości. To także opowieść o teraźniejszości i przyszłości naszego miasta.

Kraków dla równości to idea, która towarzyszy nam każdego dnia i nakreśla ścieżki budowania miejskich polityk opartych na zasadzie równego traktowania.

Widzimy jako miasto, naszą szczególną rolę w dbaniu o to, by prawa człowieka były przestrzegane. Miasto Praw Człowieka to dla nas rama działań, która pozwala na budowanie adaptacyjnych, elastycznych i interdyscyplinarnych rozwiązań, które pozwalają w drodze dialogu budować silną wspólnotę. Jesteśmy świadomi, że proces który rozpoczynamy to wyzwanie na wiele lat do przodu, które uda się tylko z udziałem i szerokim zaangażowaniem mieszkańców i mieszkanek, organizacji pozarządowych, uniwersytetów oraz instytucji kultury.

Miasto to przede wszystkim przestrzeń wolności. Wolności do wyrażania siebie, do otwartego dialogu, do poszukiwania i tworzenia bez barier. Wierzę, że właśnie dzięki tej wolności, wspólnie, możemy skutecznie budować solidarne społeczeństwo i miasto otwartych bram.

Nina Gabryś

Nina Gabryś

Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Równościowej

Kraków dla Równości

„Kraków dla Równości” to idea, która towarzyszy nam we wszystkich miejskich przedsięwzięciach. Uznając za priorytet działania na rzecz społeczeństwa solidarnego, Kraków pracuje nad budowaniem spójnej polityki równościowej i włączeniem perspektywy praw człowieka w główny nurt polityki miejskiej.

Jak działamy?

Od 2019 roku w Krakowie działa **Rada ds. Równego Traktowania (RRT)**. Jej głównym celem jest wypracowanie koncepcji, pomysłów i rozwiązań na rzecz strategii równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji na poziomie lokalnym. Do zadań Rady należy opiniowanie projektów dokumentów strategicznych miasta oraz aktów prawa miejscowego wszystkich obszarów bezpośrednio i pośrednio dotyczących równego traktowania. Wśród osób działających w RRT są reprezentanci_tki organizacji pozarządowych, uniwersytetów, aktywiści_tki oraz urzędnicy_czki.

Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Równościowej

Prezydent Miasta Krakowa w 2020 roku, pragnąc zagwarantować skuteczne wdrażanie idei praw człowieka na poziomie lokalnym, powołał stanowisko Pełnomocnika ds. polityki równościowej. Jej/jego zadaniem jest kreowanie, inicjowanie oraz realizacja wszelkich działań związanych z promowaniem równości, sprawiedliwości społecznej i przeciwdziałaniem dyskryminacji. Do jej/jego obowiązków należy m.in. także opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie zasad równego traktowania, przygotowywanie programów, wydarzeń i kampanii społecznych oraz koordynacja działań miasta w obszarze praw człowieka.

Wsparcie dla NGO

Od wielu lat Kraków wspiera projekty równościowe realizowane przez organizacje pozarządowe. Jest to możliwe dzięki specjalnym grantom. Finasowanie można pozyskać m.in. na działania mające na celu upowszechnianie i ochronę wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn.

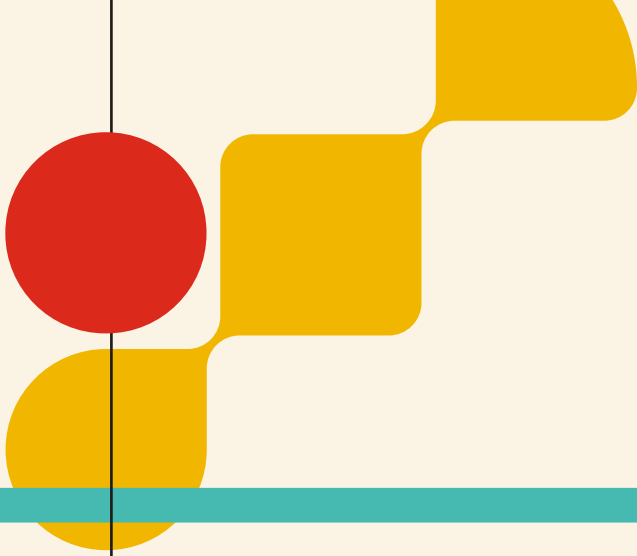
Wierzymy, że rozwiązania na rzecz równości można tworzyć jedynie w oparciu o dialog i wspólnie z mieszkańcami i mieszkańkami, dlatego też Kraków buduje platformy współpracy i stawia na konsultacje. Umożliwiają to liczne zespoły doradcze:

- **Zespół Interdyscyplinarny ds. współpracy na rzecz realizacji Programu „Otwarty Kraków”**
- **Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób z Niepełnosprawnościami**
- **Zespół Konsultacyjny ds. dostępności Infrastruktury Miejskiej do Potrzeb Osób Niepełnosprawnych**
- **Krakowska Rada Seniorów**
- **Młodzieżowa Rada Miasta**

Ważne dokumenty

By jeszcze szerzej walczyć o prawa człowieka, w 2020 roku Prezydent Miasta Krakowa, Jacek Majchrowski podpisał **Europejską Kartę Równości Kobiet i Mężczyzn**, oficjalnie gwarantując włączenie idei równości kobiet i mężczyzn do działań miasta. Karta wskazuje kierunki i propozycje rozwiązań, które pozwalają na eliminację wszelkich nierówności i stereotypów opartych na płci.

W 2022 roku Urząd Miasta Krakowa został także przyjęty do grona sygnatariuszy Karty Różnorodności. Jest to międzynarodowa inicjatywa pod patronatem Komisji Europejskiej, realizowana w krajach Unii Europejskiej. Zobowiązuje organizacje do przestrzegania zasad równego traktowania i działania na rzecz spójności i równości społecznej.

W 2022 roku, jako pierwsze miasto w Polsce, Kraków oficjalnie przyjął **Plan równości płci w Urzędzie Miasta Krakowa i miejskich jednostkach organizacyjnych**. Jest to wewnętrzna strategia, która ma na celu promowanie równości płci poprzez zmiany instytucjonalne i kulturowe w organizacjach oraz instytucjach publicznych. Przyjęcie dokumentu stanowi jasną deklarację zaangażowania władz miasta na rzecz równości i nakreśla bardzo precyzyjnie narzędzia i działania, które zostaną w kolejnych latach uruchomione w celu realizacji zasady równego traktowania.

Plan Równości Płci został oparty na czterech podstawowych celach:

Cel 1 – budowanie świadomości na temat zasady równego traktowania i potrzeby przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy ze względu na płeć.

Cel 2 – dążenie do wdrażania najlepszych rozwiązań pozwalających łączyć życie zawodowe i osobiste osób zatrudnionych.

Cel 3 – dążenie do zrównoważonej reprezentacji płci na wszystkich szczeblach i we wszystkich ciałach doradczych i społecznych działających w ramach UMK i MJO.

Cel 4 – dążenie do ujęcia perspektywy równościowej we wszystkich miejskich strategiach, politykach i programach oraz prowadzonych i zleczanych badaniach.

Feminy w Urzędzie

Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski podpisał w 2022 zarządzenie, dotyczące zasad podpisywania pism i dokumentów, parafowania i kontrasygnaty oraz ich redagowania, które wprowadza możliwość stosowania żeńskich nazw osobowych tzw. feminywów w codziennej pracy urzędu. Zmiana ta wprowadzana jest w celu przeciwdziałania wykluczeniu i wspierania równości w sferze społecznej oraz zmieniającą się sytuację zawodową i społeczną kobiet.

Miasto Praw Człowieka to idea towarzysząca nam w drodze budowania wszystkich polityk, programów i strategii miejskich.

Włączenie perspektywy praw człowieka w proces budowania samorządu musi rozpocząć się w oparciu o dobrze zidentyfikowane potrzeby z uwzględnieniem różnorodnych grup społecznych. Dlatego stworzyliśmy szeroką **diagnozę sytuacji w obszarze przestrzegania praw człowieka**, wierzymy, że pozwoli nam to odpowiedzieć skutecznie na potrzeby wszystkich osób mieszkających w Krakowie.

Krakowianki Siłą Miasta

www.krakowianki.krakow.pl

Kobiety kształtują nasze miasto, każdego dnia zmieniają rzeczywistość w najróżniejszych dziedzinach, rewolucjonizują naukę, wprowadzają innowacje w biznesie, inspirują niezwykle kulturalne i artystyczne przedsięwzięcia, pracują i angażują się społecznie. Projekt Krakowianki to interdyscyplinarne przedsięwzięcie o charakterze społeczno-kulturalnym, które ma na celu zwrócenie uwagi na tę ogromnie ważną rolę kobiet w procesie rozwoju miasta, jego przeobrażenia w aspekcie społecznym, artystycznym, gospodarczym i naukowym.

W ramach Projektu Krakowianki realizowane są liczne działania tematyczne. Oto niektóre z nich:

- Program wzmacniania kobiet na rynku pracy „Przedsiębiorcze Krakowianki”. Jest to miejska inicjatywa, której celem jest rozwijanie na rynku pracy pozycji kobiet oraz zbudowanie kompetencji wśród krakowianek w zakresie zakładania i prowadzenia własnego biznesu. Organizujemy badania, szkolenia, webinary i spotkania z inspirującymi mentorkami, by wzmocnić kobiety na rynku pracy, zwiększyć ich skuteczność i pomóc im odkryć ich supermoce.
- Nagroda im. Kazimierzy Bujwidowej dla wybitnych Krakowianek. Wyróżnienie to przyznawane jest każdego roku czterem kobietom, których postawa i dokonania mają znaczący wpływ na otaczającą nas rzeczywistość. Nagradzane są krakowianki, które tworzą innowacyjne projekty, działają

na rzecz wzmacniania kobiet na rynku pracy, są osobami zaangażowanymi w życie lokalnych społeczności, są wzorem dla młodego pokolenia lub inspirują aktywnością na rzecz przyrody.

- Sport dalej często postrzegany jest jako „męski” – siła, konfrontacja, konkurencja, wygrana – to słowa przynależne obu płciom, które jednak zbyt często kojarzą nam się dalej tylko z tym, co „męskie”. Kobiety w sporcie niestety dalej toczą nierówną walkę, Projekt poświęcony roli kobiet w sporcie pozwala zmieniać krok po kroku tę sytuację. Kampania „Mi-strzynnie. Zmieniamy zasady gry!” promuje kobiece sukcesy i celebrytuje dokonania krakowskich sportowczyń. Pragniemy podkreślić imponujące osiągnięcia krakowianek na tym polu, pokazać ich drogę, a tym samym zainspirować młode pokolenie dziewcząt do angażowania się w uprawianie sportu.
- Kobiety od zawsze odgrywały ogromną rolę w dziejach Krakowa. Bez ich ciężkiej pracy, pasji i wytrwałości w działaniu miasto miałoby zupełnie inny charakter i wygląd. Kobiety współtworzą historię tego wyjątkowego miejsca i współdecydują o jego rozwoju, zarówno w momentach burzliwych, jak i podczas spokojnych, codziennych dni. Krakowianki są pełne pasji i energii, dzięki czemu to niezwykle miasto zyskało jedyną w swoim rodzaju atmosferę. Dlatego należy mówić o kobietach Krakowa. Ważne jest nie tylko przywrócenie kobiet społecznej pamięci, ale także działanie na rzecz utrwalenia ich w tej pamięci. Zadanie to spełnia „Szlak kobiet Krakowa – krakowianki”.

Co roku w marcu w Krakowie organizowany jest „Miesiąc Krakowianek”. Ten niezwykle program tworzy okazję do rozmowy o kobiecej solidarności i herstorii. To szansa do debaty na temat praw kobiet i przestrzeń do celebracji kobiecych sukcesów. W programie odnaleźć można wystawy, spaceru kobiecym szlakiem, warsztaty z samoobrony, badania profilaktyczne, debaty oraz spotkania edukacyjne.

Zdrowie jest najważniejsze, w Krakowie szczególną uwagę zwracamy na potrzeby krakowianek w tym obszarze. Chcemy poruszać tematy trudne i ważne. Dlatego w naszych projektach podejmujemy tematy niepłodności, opieki okołoporodowej czy profilaktyki. Wśród działań, które zainicjowaliśmy są:

In vitro

Nasz cel: wsparcie dla par walczących z niepłodnością i dofinansowanie zabiegów. Gminny Program Leczenia Niepłodności Metodą Zapłodnienia Pozaustrojowego cieszy się dużym zainteresowaniem krakowian i krakowianek. W roku 2022 z dofinansowań do procedury zapłodnienia pozaustrojowego skorzystało 201 par, w 2023 roku a na ten cel przeznaczono 1,8 milion zł.

Szczepienia przeciw HPV

Nasz cel: refundacja szczepionek przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego (HPV), które skierowane są do dwunastoletnich dziewcząt zamieszkałych na terenie Krakowa.

Profilaktyka onkologiczna

Nasz cel: edukacja onkologiczna kierowana do kobiet w zakresie profilaktyki nowotworu piersi czy szyjki macicy, co stało się jednym z odrębnych zadań w ramach konkursów dla organizacji pozarządowych w obszarze zdrowia w roku 2022. Wspieramy inicjatywy i ważne projekty, które poruszają ten temat.

Różowe Skrzyneczki

Różowe Skrzyneczki służą pomocą w 250 jednostkach edukacyjnych, poradniach i domach kultury! Dzięki nim dziewczynki mają powszechny dostęp do bezpłatnych środków higieny osobistej zwłaszcza w dniach, w których takie wsparcie, komfort osobisty i bezpieczna przestrzeń są niezbędne.

Pragniemy wzmacniać rodziców na każdym etapie **wychowania dziecka**. Dostrzegamy ważną rolę miasta w kształtowaniu systemu wsparcia dla rodzin. Wśród najistotniejszych działań są:

Żłobki

Kraków utrzymuje wysoki poziom użłobkowania – 43,4%, a liczba miejsc gminnych i dotowanych przez gminę wynosi prawie 11,5 tysiąca. Kraków to jedyne polskie miasto metropolitalne, które nieprzerwanie od 2012 roku udziela prywatnym podmiotom dotacji do opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech.

Kluby Rodzica z dzieckiem do lat 3

W klubach przygotowane są bardzo atrakcyjne programy – ciekawe i rozwijające rodzinne warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie oraz rozwijające umiejętności i zainteresowania dzieci i rodziców. To spotkania medyczne, warsztaty edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne dla rodziców oraz mam oczekujących na potomstwo. Zapraszamy na zajęcia dogoterapii, kursy samoobrony, warsztaty masażu niemowląt, zajęcia plastyczne, muzyczne, pilates i jogę dla kobiet w ciąży oraz zajęcia dedykowane ojcom. Podczas spotkań opiekę nad najmłodszymi sprawują animatorzy_rki w specjalnie utworzonych kąciach zabaw. Na mapie Krakowa funkcjonuje 45 klubów, w tym jeden Klub dla dzieci o specjalnych potrzebach rozwojowych.

Przedszkola

W Krakowie funkcjonuje łącznie ponad 450 ogólnodostępnych przedszkoli samorządowych i niesamorządowych, w tym oddziały przedszkolne w szkołach i punkty przedszkolne. Kraków utrzymuje najwyższą spośród miast Unii Metropolii Polskich dotację dla przedszkoli zarówno publicznych (na poziomie 120%) jak i niepublicznych (na poziomie 85%).

Przemoc niejedno ma imię!

Co roku w dniach 25.11-10.12 na całym świecie obchodzimy **„16 dni akcji przeciwko przemocy ze względu na płeć”**. Akcja ma celu budowanie świadomości wokół zjawiska przemocy we wszystkich jej formach, z którą kobiety stykają się na co dzień w swoim życiu. Kraków od kilku lat angażuje się w obchody akcji. W 2021 powstał specjalny **portal poświęcony przeciwdziałaniu przemocy domowej bezzremocy.krakow.pl** oraz kampania pod hasłem „Przemoc niejedno ma imię”, by skuteczniej pomagać osobom, które przemocy doświadczają. W ramach 16 dni organizowane były także szkolenia Wendo dla nastolatków, warsztaty samoobrony dla kobiet prowadzone przez Straż Miejską oraz spotkania edukacyjne.

Plebiscyt **„Miejsce Przyjazne Rodzinom z Dziećmi”** pokazuje i promuje rozwiązania, które odpowiadają na potrzeby krakowskich rodzin z dziećmi w różnym wieku. Realizowany jest w ramach kampanii „Kraków stawia na rodzinę”. Celem jest prezentacja, promocja oraz zwiększanie na terenie Miasta Krakowa liczby miejsc oferujących udogodnienia w zakresie przystosowania warunków pobytu rodziców z dziećmi w różnym wieku. Dzięki takim miejscom rodziny z dziećmi mają możliwość aktywnego uczestniczenia w życiu społeczno-kulturalnym Krakowa.

W Krakowie działa także:

**Całodobowy telefon interwencyjny dla osób doświadczających przemocy
12 421 92 82**

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Krakowie (OIK)

OIK oferuje kompleksową pomoc psychologiczną dla każdej osoby w sytuacji kryzysu psychicznego poprzez prowadzenie interwencji kryzysowych w siedzibie ośrodka oraz w miejscu pobytu, specjalistyczną pomoc psychologiczną w sytuacjach skrajnie urazowych, prowadzenie interwencji telefonicznych, poradnictwo prawne i pracę socjalną. W Ośrodku prowadzone są także grupowe formy wsparcia oraz funkcjonuje hostel zapewniający 8 miejsc całonocnego schronienia dla osób wymagających pomocy w związku z przeżywanym kryzysem.

Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla Gminy Miejskiej Kraków na lata 2021-2027

Od 2010 roku w Krakowie realizowane są programy na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Podejmowane w ich ramach aktywności skupiają się wokół organizowania pomocy dedykowanej rodzinom dotkniętym przemocą, rozwijaniu współpracy interdyscyplinarnej, propagowaniu wiedzy, kształtowaniu umiejętności i postaw umożliwiających mieszkańcom i mieszkankom Krakowa skuteczne reagowanie na przemoc.

Tęczowy Kraków

Miasto to przestrzeń różnorodności i miejsce, gdzie nie może być miejsca na brak szacunku. Każdy ma prawo do równego traktowania i życia w szczęściu i zgodzie ze sobą. Pod koniec lipca 2020 r. Prezydent Miasta Krakowa Jacek Majchrowski zadeklarował wsparcie Krakowa dla społeczności LGBT+, sprzeciw wobec homofobii i innych form dyskryminacji.

Prezydent Krakowa wzmacnił wtedy ważny **apel Rady ds. Równego Traktowania** adresowany do społeczności LGBT+, który powstał w obliczu pogłębiających się homofobicznych wypowiedzi medialnych w Polsce, a także niekonstytucyjnych rezolucji niektórych samorządów tworzących w naszym kraju tzw. strefy wolne od LGBT+.

„Drogie lesbijki, drodzy geje, osoby biseksualne i transpłciowe: nie jesteście sami i same, jesteśmy z Wami, wspieramy i zrobimy wszystko, byście czuli się w Krakowie, jak w domu bo tu jest Wasz dom. Kraków jest miastem tętniącym życiem i różnorodnością, a Wy i Wasza historia jesteście jego istotną częścią”,
tymi słowami rozpoczął się apel.

Jakub Hahun, CC BY-SA 4.0, Wikimedia Commons

Tęczowy Kraków pragniemy budować wspólnie ze społecznością LGBT+. Rozwiązania i projekty budowane w tym obszarze będą dyktowane potrzebami zasygnalizowanymi przez organizacje pozarządowe i społeczność.

Wierzymy, że symbolika ma znaczenie. **Tęczą** w przestrzeni miasta to deklaracja otwartości i wsparcia dla społeczności LGBT+, to obietnica wdrażania inicjatyw i działań na rzecz równości oraz mocny sygnał sprzeciwu wobec nienawiści na tle homofobii, bifobii czy transfobii. Tęczowe barwy towarzyszą wielu ważnym wydarzeniom w Krakowie. **17 października 2022 w Międzynarodowy Dzień Walki z Homofobią, Bifobią i Transfobią** po raz pierwszy na budynku Magistratu przy pl. Wszystkich Świętych zawisła tęczowa flaga.

Od 2021 roku organizujemy szczególny festiwal – **Maj Równości** – pierwszy miejski program kulturalny skupiony wokół idei praw człowieka, podczas którego w przestrzeni miejskich instytucji rozmawiamy o prawach osób LGBT+ i bogactwie różnorodności. W ramach festiwalu odbywają się co roku spotkania, inicjatywy, wystawy oraz projekcje, które poruszają wątki dyskryminacji, wykluczenia, stygmatyzacji, ale także szukają odpowiedzi na pytanie, jak przeciwdziałać nienawiści i uczyć empatii.

Otwarty Kraków

Kraków od zawsze przyciągał osoby z różnych części świata, które wносиły do tkanki miasta różnorodne wpływy kulturowe, wzbogacały miasto swoim doświadczeniem i wiedzą, przyczyniając się do jego rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Kraków ma jeden z największych odsetków mieszkańców i mieszkankę w Polsce z doświadczeniem migracji. By odpowiedzieć na wyzwania polityki migracyjnej i docenić szanse, jakie daje miasto wielokulturowe, w 2016 roku Rada Miasta Krakowa przyjęła uchwałę w sprawie wprowadzenia programu „Otwarty Kraków”.

Otwarty Kraków to inicjatywy takie jak:

Centrum Wielokulturowe

To przestrzeń promowania i wspierania różnorodności, równości i pokojowego współżycia wszystkich mieszkańców naszego miasta. Chcemy, aby Centrum Wielokulturowe było miejscem, gdzie migranci i migrantki mogą otrzymać wsparcie i informacje dotyczące pracy, nauki i życia w Krakowie, nawiązać znajomości, kreować swoje inicjatywy i potrzeby, przedstawiać swoją historię i kulturę oraz poznawać naszą.

Pakiet Powitalny dla Obcokrajowców napisany w kilku językach

Poradnik dla nowych mieszkańców_ek Krakowa w zakresie rynku pracy, świadczeń, opieki zdrowotnej, szkolnictwa oraz innych ważnych obszarów życia w mieście.

Punkt Informacyjny dla Obcokrajowców i Obcokrajowczyń

W punkcie każda osoba może uzyskać informacje dotyczące m.in. warunków osiedlania się w Polsce. Oferowane są także porady prawne, wsparcie psychologiczne, wsparcie zawodowe, a także pomoc w dopełnieniu procedur związanych z edukacją dzieci i młodzieży.

„Krakowski Ambasador Wielokulturowości”

Kierując się intencją wspierania działalności oraz inicjatyw mających na celu promowanie wielokulturowości oraz integracji mieszkańców Krakowa i środowisk cudzoziemców w Krakowie, co roku wybierany jest Krakowski Ambasador_ka Wielokulturowości. Tytuł przyznawany jest co roku osobom lub organizacjom działającym na rzecz dialogu międzykulturowego w Krakowie.

Obserwatorium Wielokulturowości i Migracji (OWiM)

to wspólna inicjatywa Urzędu Miasta Krakowa i Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Celem projektu jest bieżące analizowanie procesów migracyjnych i przemian wielokulturowości w przestrzeni miejskiej. W ramach projektu powstają szczegółowe raporty analizujące różne aspekty procesów migracyjnych w mieście oraz organizowane są regularne seminaria OWiM prezentujące wyniki działań projektu oraz zagadnienia pokrewne, integrowane są działania akademickie, miejskie i wojewódzkie mające na celu pełniejsze poznanie procesów migracyjnych i lepsze zarządzanie nimi.

Poradnik dot. oświaty dla obcokrajowców i obcokrajowczyń

Edukacja to podstawa każdego inkluzywnego i solidarnego społeczeństwa. Pragniemy, by nasze szkoły były gotowe na wyzwania wielokulturowego społeczeństwa. Chcemy wzmacniać każdego ucznia i uczennicę, dlatego też inicjowane są działania, które mogą wzmacniać procesy integracyjne. Asystenci i asystentki wielokulturowe w krakowskich szkołach pomagają uczniom i uczennicom z doświadczeniem migracji w nauce i odnalezieniu się w szkolnej rzeczywistości. Urząd Miasta Krakowa z myślą o uczniach i uczennicach pochodzących z innych krajów oraz ich rodzicach przygotował poradnik dotyczący najważniejszych kwestii związanych z edukacją w Krakowie.

STOP mowie nienawiści w przestrzeni publicznej!

Od wielu lat działa skutecznie krakowski system monitorowania nienawistnych bazgrołów. Na specjalnej stronie „Zgłoś bazgroły” można dokonać zgłoszenia nienawistnego graffiti i załączyć zdjęcia. Informacja ta zostanie umieszczona w bazie danych i przekazana zarządcy posesji lub obiektu celem usunięcia. Straż Miejska Miasta Krakowa nadzoruje i monitoruje realizację zgłoszeń aż do ich likwidacji.

Kraków bez barier

Miasto dostępne, bez barier, otwarte – to nasz wspólny cel. Działania Krakowa na rzecz dostępności i praw osób z niepełnosprawnościami w całości opisuje „Powiatowy Program Działania na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami”.

Celem programu jest popieranie, ochrona i zapewnienie pełnego i równego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny oraz osoby ze szczególnymi potrzebami oraz poszanowania ich przyrodzonej godności.

Kraków podejmuje liczne działania w tym obszarze, m.in:

Kraków dla Rodziny „N”

to program skierowany do rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami lub z osobami dorosłymi, u których niepełnosprawność powstała przed 21 rokiem życia. Jego celem jest wspieranie tych rodzin i zwiększanie ich udziału w życiu społecznym poprzez ułatwianie dostępu do dóbr publicznych i usług. Zgodnie z zasadą „nic o nas bez nas”, a także Konwencją o prawach osób z niepełnosprawnościami tworzenie programu odbywało się wspólnie ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami przy aktywnym jego udziale.

Na rzecz dostępności i praw osób z niepełnosprawnościami w Krakowie działa także Pełnomocnik ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Opieka wytchnieniowa/odciążeniowa

W ramach tej usługi mieszkańcy_nki mogą otrzymać nieodpłatne wsparcie w codziennej opiece nad osobami przewlekle chorymi i z niepełnosprawnością. Opiekun_nka zgłaszając się do jednego z Punktów Wsparcia Opiekunów otrzyma indywidualne, kompleksowe, a przede wszystkim specjalistyczne wsparcie. Porad udzielają liczni specjaliści_tki z zakresu medycyny, psychiatrii czy fizjoterapii. Przewidziano szkolenia dotyczące opieki nad osobą niesamodzielną w miejscu zamieszkania i uczestnictwo w grupach wsparcia. Rodziny osób niesamodzielnych mają możliwość skorzystania z bezpłatnej usługi krótkoterminowej opieki odciążeniowej w miejscu zamieszkania. W ramach opieki wytchnieniowej realizowanej przez Gminę Miejska Kraków, dofinansowanej lub w całości finansowanej z Funduszu Solidarnościowego, opiekunowie osób z niepełnosprawnościami mogą także skorzystać z opieki całodobowej w Miejskim Centrum Opieki lub Diennej w miejscu zamieszkania.

Integracyjne Centrum Rodziców (ICR)

Powstało dla rodzin z dzieckiem po 6 roku życia o specjalnych potrzebach rozwojowych. Miejsce to zostało stworzone z myślą o potrzebach starszych dzieci z niepełnosprawnościami takimi jak m.in. autyzm, zespół Aspergera, afazja czy niepełnosprawność w stopniu lekkim.

Centrum sportu osób z niepełno- sprawnościami

Hala 100-lecia KS Cracovia 1906 wraz z Centrum Sportu Osób Niepełnosprawnych jest nowoczesnym obiektem, które ma na celu angażować osoby z niepełnosprawnościami na rzecz aktywności sportowej. Budynek jest w pełni dostosowany do różnorodnych potrzeb.

Przewodnik po Krakowie dla turysty z niepełnosprawnością

Pragniemy, by Kraków odwiedzały osoby z całego świata i by, każdy bez barier mógł zwiedzać nasze miasto. Dlatego też powstał szereg inicjatyw, by wzmacniać sektor turystyki w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Jedną z nich jest „Przewodnik po Krakowie dla turysty z niepełnosprawnością” – kompendium wiedzy na temat dostępności różnych zabytkowych obiektów i instytucji kultury.

Kultura dla wszystkich

Krakowskie instytucje kultury w ostatnich latach pracują intensywnie nad zapewnieniem coraz większej dostępności, ale także wzmocnieniem artystów i artystek z niepełnosprawnością. Wdrażane są standardy dostępności, realizowane są liczne szkolenia oraz budowana jest oferta działań edukacyjnych dostosowana do potrzeb każdej osoby.

Wyzwaniem dla polskich miast jest wykorzystanie ogromnego potencjału seniorów i senierek i budowanie dobrych relacji międzypokoleniowych. Kraków ma świadomość wyzwań związanych z dynamiką procesu starzenia się społeczeństwa i już teraz projektuje działania na przyszłość.

Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych (PASIOS)

skierowany jest do mieszkańców i mieszkankę, którzy osiągnęli wiek 60+. Jego celem jest poprawa jakości i poziomu życia tej grupy społecznej poprzez promowanie aktywności osób starszych, dbałości o stan zdrowia, edukacji oraz integracji międzypokoleniowej.

Realizując założenia programu Kraków uruchomił m.in. Centra **Aktywności Seniorów i Seniorek (CAS)**. Miejsca te stworzone były z myślą, aby umożliwić osobom starszym 60+ aktywny udział w życiu społecznym i kulturalnym oraz pomóc w nawiązaniu nowych znajomości. Celem działalności centrum jest rozwój osobisty, edukacja oraz poprawienie jakości i poziomu życia seniorów_ek. Osoby starsze zachęcane są do angażowania się w wolontariat jak również do uczestnictwa w spotkaniach międzypokoleniowych, podczas których będą mogli podzielić się swoją wiedzą i umiejętnościami z dziećmi oraz młodzieżą. Obecnie działa ponad 50 CAS-ów, które są rozmieszczone na terenie całego Krakowa.

W ramach programu realizowane są także takie usługi jak:

- **Asystent dla seniorów_ek 85+ i osób z niepełnosprawnościami 70+**
- **Złota Rączka - nieodpłatna pomoc dla seniorów**
- **Miejskie Centrum Informacji dla Seniorów_ek.**

Działania na rzecz seniorów i senierek koordynuje Pełnomocniczka Prezydenta Miasta Krakowa ds. Polityki Senioralnej.

Sieci Współpracy

Obecność naszego miasta na forum międzynarodowym, w organizacjach, które zrzeszają miasta działające na polu praw człowieka, to ogromna wartość. To przestrzeń wymiany dobrych praktyk i źródło wielu inspiracji. Kraków reprezentowany jest w licznych organizacjach, które działają na rzecz równości.

Międzynarodowa Sieć Miast Pisarzy Uchodźców (Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia) ICORN

– to organizacja skupiająca miasta i regiony oferujące schronienie dla prześladowanych pisarzy_ek. Celem organizacji jest zapewnienie bezpiecznych warunków do życia i pracy dla ludzi pióra, których twórczość stała się przyczyną ich politycznego prześladowania.

Femcities Network

– sieć miast, która działa na rzecz równości płci i praw kobiet. Miasta zsieciovane raz do roku uczestniczą w konferencji Femcities, a raporty organizacji pozwalają pogłębić perspektywę na wiele wątków, takich jak polityczna reprezentacja kobiet w samorządach, sytuacja kobiet na rynku pracy czy kobiecy wymiar migracji.

The Intercultural cities programme (ICC)

– Kraków dołączył też do programu Miasta Międzykulturowe, który wspiera ponad 140 miast świata w przekładaniu idei integracji międzykulturowej na budowanie potencjału i polityki zarządzania opartej na różnorodności.

Kraków angażuje się również w działania różnych wspólnych miejskich platform dotyczących równości praw człowieka czy migracji. Współpraca i dialog między samorządami to świetny start do dobrych rozwiązań na poziomie lokalnym.

Komisja Praw Człowieka i Równego Traktowania przy Związku Miast Polskich

– w komisji reprezentowanych jest wiele gmin z całej Polski, a wśród osób zaangażowanych w prace są m.in. członkinie i członkowie władz miejskich, radne i radni, urzędniczki i urzędnicy samorządowi, pełnomocniczki i pełnomocnicy do spraw równego traktowania, równych szans, polityki równościowej, tolerancji, przeciwdziałania ksenofobii.

Zespół Unii Metropolii Polskich ds. Migracji i Integracji

– zespół powołany w celu opracowania i wdrożenia lokalnych planów działania w zakresie integracji imigrantów, których celem jest budowa podstawowych standardów w obszarach edukacji, zatrudnienia, bezpieczeństwa, kultury, pomocy społecznej i zdrowia.

